

**Národní
filmový
archiv**

Č. j.: NFA 581/2023

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2022

Obsah:

I. Základní údaje	4
II. Organizační podmínky archivu	5
II.1. Statutární a personální podmínky archivu	5
II.2. Sídlo archivu	6
III. Celkové množství uložených archiválií	6
IV. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií	7
IV. 1. Výběr archiválií	7
IV. 2. Zpracovávání archiválií	8
V. Stav archiválií	9
VI. Konzervace a restaurování archiválií, zabezpečování a restaurování filmů	10
VII. Zpřístupňování a valorizace filmového dědictví	11
VII. 1. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku	12
VII. 2. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí	15
VII. 3. Licencování československých a českých filmů	16
VII. 4. Spolupráce NFA na výstavách	17
VIII. Online aktivity NFA	20
IX. Výzkumné projekty a odborné aktivity NFA	21
IX. 1. Výzkumné projekty NFA	21
IX. 2. Ediční činnost NFA	26
IX. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků NFA	27
IX. 4. Pedagogické aktivity pracovníků NFA	32
X. Knihovna NFA	39
X. 1. Akviziční činnost	39
X. 2. Knihovní fond a sbírky	40
X. 3. Zpracování fondu	41
X. 4. Výpůjční protokol a služby	43
X. 5. Rešeršní, bibliografická a informační činnost	44
X. 6. Organizace, správa a ochrana fondu	44
X. 7. Informační systém knihovny a jeho správa	44
X. 8. Spolupráce, programy a projekty knihovny	45
XI. Vzdělávání	45

I. Základní údaje

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, 130 00 Praha 3

IČ: 00057266

tel.: 604 243 290

e-mail: nfa@nfa.cz

podatelna: e-podatelna@nfa.cz

ID datové schránky: tg8i2zq

<https://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky

Maltézské nám. 1, 118 16 Praha 1

IČ: 00023671

tel.: 257 085 111

e-mail: epodatelna@mkcr.cz

ID datové schránky: 8spaur

<https://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.: akreditace byla udělena na základě rozhodnutí odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR ze dne 25. února 2009 (Č.j. MV–9555-5/AS-2008).

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2022 (dále jen zpráva) byla vyhotovena na základě odst. (1) a (2) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

II. Organizační podmínky archivu

II.1. Statutární a personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, Č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu.

V souladu s odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. měl NFA od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu byl rovněž v souladu s uvedeným zákonem pokládán za akreditovaný archiv.

Ke dni 25. února 2009 prokázal NFA splnění podmínek stanovených v § 61 zákona č. 499/2004 Sb. a k tomuto dni mu byla rozhodnutím odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (Č.j. MV–9555–5/AS–2008) udělena akreditace pro výkon činnosti specializovaného veřejného archivu.

Přepočtený stav zaměstnanců a zaměstnankyň NFA v roce 2022 byl 137,27, přičemž fyzický počet činil 153,02 osob v hlavním pracovním poměru.

Generálním ředitelem NFA je Michal Bregant, i nadále je aplikován třístupňový systém řízení organizace (generální ředitel – ředitel/ředitelka sekce – vedoucí oddělení). NFA je rozdělen do čtyř sekcí: Sekce generálního ředitele (dále jen SGR), Sekce audiovizuálních sbírek (dále jen SAS), Sekce neaudiovizuálních sbírek, výzkumu a informací (dále jen SNS) a Sekce ekonomických a správních agend (dále jen ESA). Ředitelka SNS Katarína Skálová (dříve Gatialová) je na rodičovské dovolené, dočasným řízením sekce je pověřena Linda Šplíchalová. Ředitelkou ESA je Anna Mohaplová, ředitelem SAS Jonáš Svatoš.

Generální ředitel NFA Michal Bregant pracoval ve výkonném výboru ACE (Association des Cinémathèques Européennes), dne 29. června 2022 byl zvolen prezidentem ACE pro období 2022–2024. Michal Bregant působil rovněž jako člen redakční rady časopisu Film a doba, člen dozorčí rady projektu Sinopsis, člen programové rady festivalu Nezlomní a obětovaní a člen Komise Rady hl. m. Prahy pro využití Nákladového nádraží Žižkov.

Vedoucí oddělení kurátorů NFA Matěj Strnad je ve FIAF předsedou komise Programming and Access to Collections Commission (PACC). Vedoucí oddělení písemných archiválií NFA Tomáš Lachman pracoval v Českém komitétu Modrého štítu, ve výboru České archivní společnosti (ČAS) a také jako předseda Odborné skupiny specializovaných archivů ČAS.

NFA zřizuje jako svůj poradní orgán Radu Národního filmového archivu, která se řídí Statutem a jednacím řádem. Externími členy Rady NFA jsou: Milena Bartlová, Petr

Fischer, Marek Hovorka, Anna Kareninová, Miroslav Petříček, Radim Procházka, Michal Pullmann, Andrea Slováková, David Valůšek; interními členy jsou Michal Bregant, Linda Šplíchalová, Anna Mohaplová a Jonáš Svatoš.

II.2. Sídlo archivu

V roce 2022 pokračovala práce Komise Rady hl. m. Prahy pro využití Nákladového nádraží Žižkov, nicméně tato práce se zpomalila v důsledku vyjednávání nové magistrátní koalice po volbách. Z tohoto důvodu se vedení NFA rozhodlo nalézt nové přechodné sídlo, neboť pracovní podmínky v Malešické ulici se v důsledku výstavby v těsném sousedství rapidně zhoršily.

III. Celkové množství uložených archiválií

NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 226 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o následující archivní soubory: 95 fondů filmových institucí, 91 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 18 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin, 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 283,94 bm archiválií, tj. 178 440 evidenčních jednotek.

Stupeň zpracovanosti archivních souborů:

Stav zpracovanosti	Počet archivních souborů	%
Zcela zpracováno a inventarizováno	148	65,48
Zcela zpracováno	2	0,88
Částečně zpracován, inventarizován a nezpracován	5	2,21
Zcela nezpracováno	71	31,41

Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 161 archivních pomůcek.

IV. Výběr, zpracovávání a využívání archiválií

IV. 1. Výběr archiválií

NFA nepřísluší v souladu s § 7–10 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

Výběr archiválií ve skartačním řízení provádí NFA pouze u dokumentů vzniklých z jeho vlastní činnosti. V roce 2022 proběhla 2 skartační řízení, za archiválie vybrány dokumenty o rozsahu 22,37 bm.

V roce 2022 bylo formou výběru archiválií mimo skartační řízení získáno celkem 28,81 bm archiválií. Celkem se jednalo o 53 případů:

• Mimo skartační řízení – koupě:	30	15,1 bm
• Mimo skartační řízení – dar:	6	11,26 bm
• Mimo skartační řízení – nález:	7	1,01 bm
• Mimo skartační řízení – bez specifikace	10	1,44 bm

Do evidence archiválií byly v roce 2022 vzaty 2 nové archivní soubory (oba získány formou daru):

• Vojta Jiří – list NAD č. 241	1,87 bm
• Passer Ivan – list NAD č. 242	9,07 bm

Další nově získané archiválie byly přiřazeny k existujícím archivním souborům.

V roce 2022 pokračovaly akvizice i v dalších specializovaných částech sbírky NFA. Do Sbírky zvukových záznamů bylo zařazeno 28 rozhovorů s 21 narátorkami a narátory:

Zdeněk Burda, Jaroslav Gála, Vladimír Hlaň, Martin Hřebačka (dva), Jiří Hubač, Jan Jedlička, Ladislav Kaboš, Milan Knížák, Jan Kotzmann, Tamara Moyzes, Stanislav Novák (dva), Niké Papadopulosová, Jan Roubínek, Hana Rožníčková, Jiří Rumler (tři), Eva Římanová, Vladimír Smrž (čtyři), Bohuslav Šír, Jaromír Šlachta, Petra Vargová a Miloš Vlček. Prostřednictvím akvizice NFA navíc získal 5 rozhovorů natočených pro projekt "Relační databáze, mapové projekce a vizualizace dat pro účely propagace, vzdělávání a podpory turismu – realizace na příkladu zlínské filmové kultury" (TL03000103): Bohuš Blecha, Lenka Horáková-Fialová, Valerie Chmelová, Josef Kocián, Ivan Matouš, Milan Šebesta a Michal Zeman.

Obohacena byla i ta část sbírky NFA, která se soustředí na rodinnou a amatérskou kinematografii. Během nedělního odpoledne dne 16. října 2022 bylo archivní kino Ponrepo otevřeno především návštěvníkům, kteří s sebou přinesli své rodinné nebo i jiné amatérské filmy různých formátů (8 mm, 9,5 mm, 16 mm). V rámci každoročního sběrového dne Home Movie Day, který se v NFA koná od roku 2014, odborníci z NFA přinesené materiály posoudili a pokud o to jejich majitelé projeví zájem, některé z nich ještě týž den promítli návštěvníkům kina. Příchozí byli zároveň seznámeni se základními pravidly uchovávání a péče o amatérské filmy. Získané filmové materiály jsou následně přepsány do digitální podoby a majitelé je v této podobě obdrží. Cívky s filmovými pásy jsou bezpečně uloženy do depozitáře a zařazeny do sbírky rodinných filmů. Součástí programu bylo rovněž promítání filmových pohádek z 8 mm filmových pásů a projekce amatérských filmů Leona Wojtaly (1913–1933), které zapůjčila Slezská filmotéka v Katovicích.

V roce 2022 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (3) § 12 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

IV. 2. Zpracovávání archiválií

V roce 2022 nebyl zcela zpracován či inventarizován žádný archivní soubor. Pokračovalo však zpracovávání archivního souboru Československý státní film (81,23 bm).

Od roku 1997 se NFA věnuje digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2022 bylo v NFA digitalizováno celkem 1 436 fotografií a 168 filmových plakátů. **K 31. prosinci 2022 bylo v NFA již digitalizováno celkem 147 213 obrazových materiálů (123 609 fotografií, 20 138 fotografických negativů a 3 466 filmových plakátů).**

Digitální laboratoř NFA (dále jen Digilab) pokračovala v roce 2022 v činnostech souvisejících s akvizicí digitálních materiálů, digitalizací filmových materiálů, jejich zpracováním a následným dlouhodobým uchováním digitalizátů ve třech fyzicky oddělených kopiích. Provoz Digilabu zajišťovalo osm pracovníků a pracovníc, kteří zajistili digitalizaci 837 filmových titulů do rozlišení Full-HD s celkovým výsledným objemem 33 TB dat. Z digitalizace kazetových nosičů přibýlo do sbírek 95 nových položek o objemu 979 GB. V roce 2022 Digilab věnoval značnou pozornost systemizaci názvů digitalizátů získaných z kazetových nosičů. Ty byly doplněny o kvalitativní metadata, a to u všech 1273 doposud digitalizovaných titulů.

Zvukové digitalizační pracoviště pro přepis magnetických zvukových páسů umožnilo v roce 2022 digitalizovat na 200 titulů o celkovém objemu 355 GB dat.

Pro rozšíření kvality digitalizace filmových materiálů šíře 35 mm získal Digilab zařízení Telecine Spirit 2K. Ten umožňuje kontinuální snímání obrazu v kvalitě 2K do formátu DPX, což předtím nebylo v NFA možné.

V rámci spolupráce na digitalizaci a digitálním restaurování bylo od externích dodavatelů převzato 72,1 TB dat. Díky nabídkové povinnosti se sbírka NFA rozšířila o celkem 14,2 TB dat a 111 filmových titulů nativně digitálních (born-digital) v oblasti profesionální tvorby.

Dalších 71 titulů v digitální podobě přibýlo v oblasti studentských filmů.

V. Stav archiválií

Z celkového počtu archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 150 archivních souborů klasifikováno jako nepoškozených (66,37 %), jako poškozeno je klasifikováno 15 archivních souborů (6,63 %). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjišťováno u 61 archivních souborů (26,99 %).

V souladu s odst. (3) § 30 zákona č. 499/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů byla ve dnech dne 24. a 25. října 2022 provedena pravidelná prověrka fyzického stavu archivní kulturní památky „Soubor zabezpečovacích filmových materiálů na bezpečném polyesterovém podkladu dokumentujících ‚Proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice‘ (Milada Horáková a spol.).“ Při prověrci nebyly shledány žádné závady. Odbor archivní správy a spisové služby MV ČR eviduje tuto archivní kulturní památku pod č. 147 na základě rozhodnutí ze dne 22. dubna 2008 (Č.j. MV-36116-2/AS-2008). Uvedený filmový materiál zachycuje průběh největšího politického procesu proti demokratickým silám po roce 1948 a podle dostupných informací jiný podobný materiál neexistuje. Společně s ostatními archiváliemi uloženými v Archivu Českého rozhlasu v Praze a v Národním archivu v Praze, včetně dalších dokumentů vydaných k procesu, tvoří jedinečný soubor pro studium dějin Československa v období komunistické totality.

VI. Konzervace a restaurování archiválií, zabezpečování a restaurování filmů

NFA externě restauruje filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), tzv. plakáty úzké (90x30 cm) a rovněž i velkoplošné filmové plakáty (větší než A1) a plakáty formátu A3. V roce 2022 NFA externě restauroval celkem 40 úzkých plakátů.

V roce 2022 pokračovalo fotochemické zabezpečení sbírky, ve spolupráci se společností Filmové laboratoře Zlín, a. s. Zhotoveno bylo 10 960 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, duplikační kopií bylo zabezpečeno 5 370 m filmových materiálů. Dále bylo odplísňeno 44 225 m dřívě převzatých materiálů, vyčištěno bylo 466 715 m filmových kopií šíře 35 mm a 16 mm.

V roce 2022 započaly práce na digitálním restaurování a rekonstrukci filmu **Jan Roháč z Dubé** (1946-47, režie Vladimír Borský). NFA se rovněž podílel na restaurování filmů **Sedmikrásky** (1966, režie Věra Chytilová), **Žert** (1968, režie Jaromil Jireš), **Ucho** (1969, režie Karel Kachyňa) a **Ducháček to zařídí** (1938, režie Karel Lamač). Digitální restaurování realizoval Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary ve spolupráci s pražským studiem Universal Production Partners, a.s. a Státním fondem kinematografie za finanční podpory Milady a Eduarda Kučerových. Film **Sedmikrásky** byl v obnovené premiéře v roce 2022 uveden na mezinárodním filmovém festivalu v Cannes, **Ucho** na mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách a **Žert** na mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech a na Festival Lumière v Lyonu.

V roce 2022 pokračovala spolupráce NFA s Filmovou a televizní fakultou Akademie múzických umění v Praze (FAMU) na pořizování tzv. vzorků pro digitální restaurování filmů, které coby kameraman realizoval Ivan Šlapeta (*Bloudění*, *Hotel pro cizince* a *Ohlédnutí*). Kromě digitálního restaurování rozvíjel NFA i metody fotochemického restaurování, které představuje různé stupně zásahu do filmového materiálu (od rozkopírování narážkových mezititulků až po simulaci původních procesů barvení a komplexní zabezpečování). V roce 2022 pokračovala rekonstrukce snímku *Znáš onen malý domek u jezera?* (1929, režie Max W. Kimmich, Viktor Brumlík). Dokončena byla rekonstrukce filmu *Pražský kat* (1927, režie Rudolf Měšťák), který byl z nově zhotovené a virážované a tónované 35mm kopie poprvé uveden na MFF v Karlových Varech s živým doprovodem ansámblu muzikologa a skladatele Vlastislava Matouška.

Ve spolupráci s externím dodavatelem Janem Ledeckým byl viráží a tónováním opatřen vedle celovečerního snímku *Pražský kat* také dokumentární film *Elektrina ve službách venkova* (1928, režie Svatopluk Innemann). Celkem bylo za rok 2022 virážováno 4 082

metrů filmového materiálů a kombinací viráže a tónování opatřeno 468 metrů filmového materiálu.

V rámci mezinárodní spolupráce se San Francisco Silent Film Festival poskytl NFA filmové materiály k digitalizaci a digitálnímu restaurování filmu *Tekoucí zlato* (*Flowing Gold*, USA, 1927, režie Joseph De Grasse). Nově zhotovené kopie filmu následně projdou v NFA procesem virážování a tónování podle původní nitrátové kopie.

VII. Zpřístupňování a valorizace filmového dědictví

V projekční místnosti bylo externím badatelům a badatelkám promítnuto 596 filmových kopií.

S archivními fondy a sbírkami písemných archiválií pracovalo 53 osob (z toho 6 zahraničních – 3x Slovensko, 1x USA, 1x Kanada, 1x Řecko), které vykonaly celkem 134 badatelských návštěv.

Se sbírkou zvukových záznamů (orální historie) pracovalo 12 osob.

Na žádost ministerstva vnitra č.j. MV-197993-1/AS-2021 podle § 44 písm. d) a j), § 52 písm. m) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů v platném znění byl v prvním čtvrtletí 2022 zpracován tematický soupis archiválií k dějinám Gruzie.

V roce 2022 zpracoval archiv celkově 158 žádostí o rešerše pro různé subjekty a zodpověděl na 460 dotazů a žádostí o konzultace týkající se filmové sbírky.

Rešeršní požadavky se nejvíce vztahovaly k dokumentárním filmům (125 žádostí), zpravodajským filmům do roku 1945 (81 žádostí), zpravodajským filmům po roce 1945 (68 žádostí), k filmům amatérským (55 žádostí) a dále i k československým/českým filmům hraným (29 žádostí) a animovaným (8 žádostí).

U několika desítek požadavků se jednalo o mimořádně rozsáhlé rešerše, které byly určeny jako výchozí podklad pro tvorbu nového audiovizuálního díla (AVD). Zadavatelem rešerše pro výrobu AVD byla nejčastěji Česká televize (projekty: *Hana Podolská: Módní ikona první republiky*, *Jaroslav Hašek skutečný a neznámý*, *Báječní muži na dvou kolech*, *Historie oslav 1. máje* a další), objednávky přišly též od soukromých českých (TV Nova) a zahraničních televizních společností (HUMAN.nl) a mnohých soukromých produkčních společností.

Rozsáhlejší a časově náročnější rešerše byly určeny též jako materiály pro muzejní expozice (Národní galerie – expozice *V kroužcích dýmu: Portrét umělce*, Muzeum Novojičínka –

výstava *Nákladní automobil Tatra*, Technické muzeum v Brně – výstava *Není Tesla jako Tesla*).

Rešeršní službu využily také vzdělávací instituce (např. Masarykova univerzita – výukový projekt *Potenciál migrace*).

Mezi zadavatele patřily vedle jednotlivců a již zmíněných institucí také Česká pošta (Poštovní muzeum), Památník Lidice, Muzeum paměti XX. století, Muzeum romské kultury, Galerie hl.m. Prahy a množství regionálních muzeí a galerií.

Dvě rozsáhlé rešerše byly také vypracovány jako podklad pro spolupráci NFA s Operou Národního divadla (projekt *Musica non grata*) či Českou filharmonií (historie festivalu Pražské jaro).

Mezi nejžádanější témata patřil život za první republiky, události druhé světové války, dějiny průmyslu a umění, architektura a historie konkrétních budov či míst nebo významné osobnosti 20. století (především z oblasti politiky a umění).

VII. 1. NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

Kino Ponrepo pokračuje v tradici archivního kina a nadále pravidelně promítá filmy převážně z 35 mm kopií, občas i z 16 mm kopií a ojediněle i z kopií užších formátů. Nejen v Praze ale i v celé České republice tak kino Ponrepo zůstává výjimečným místem pro zprostředkování zážitku z filmového představení. Dramaturgie kina klade důraz na zpřístupňování sbírky NFA pro širokou veřejnost, ale rovněž na zapůjčování filmů ze zahraničních filmoték.

Komponované cykly filmových děl nabízejí divákům vhled do českého, resp.

československého filmového dědictví v širších mezinárodních souvislostech a v co možná nejširším žánrovém spektru. Velká část projekcí začíná úvodním slovem experta či expertky z NFA nebo mimo něj. Běžnou součástí projekcí je osobní účast tvůrců či tvůrkyň a následné diskuse s nimi.

Důležitou součástí programu je uvádění současných českých i zahraničních titulů, které nejsou v běžné kino-distribuci, ale zároveň jsou klíčové pro kontext vývoje světové kinematografie, včetně její experimentální oblasti.

Kino Ponrepo uvádí měsíčně v průměru 60 filmových představení a řadu dalších akcí s tím spojených. Ty jsou určeny pro odbornou, ale hlavně laickou veřejnost všech věkových kategorií. Ponrepo má své stálé a věrné diváky jak z řad seniorů, tak ze stále většího okruhu studentů.

V roce 2022 proběhlo 433 veřejných projekcí, které navštívilo 12 240 diváků (v posledním běžném – předpandemickém - roce (2019) se uskutečnilo 521 projekcí, které navštívilo 20 370 diváků). V online prostoru kino Ponrepo ve spolupráci s kurátorkou NFA Klárou Trskovou připravilo (nejen) pro brazilské krajany a portugalsky mluvící zájemce o český film pásmo krátkých hraných propagačních filmů firmy Baťa ze 30. a 40. let minulého století. Úvodní filmově-historická přednáška byla tlumočena z češtiny do portugalského.

Archivní kino Ponrepo se podílelo na celé řadě významných akcí a zúčastnilo se projektů s mezinárodním dosahem určených širší veřejnosti:

- **A Season of Classic Films** – přehlídka němých filmů se současnou hudbou; projekt Asociace evropských filmových archivů (ACE); pomocí volně přístupných projekcí přibližuje zejména mladému publiku práci evropských státních a regionálních filmových archivů.
- **100 let animace** – užší výběr (10 projekčních večerů) z přehlídky *Animace / Animácia. 100 let československé, české a slovenské animace*, která proběhla na podzim roku 2020 ve Filmmuseu ve Vídni.
- **Pasolini – forza del Passato** – rozsáhlou tříměsíční retrospektivu Pasoliniho filmů připravil NFA ve spolupráci s Italským kulturním institutem v Praze.
- **Jeden svět** – mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech.
- **Andrzej Żuławski** – retrospektiva filmů ve spolupráci s Polským kulturním střediskem v Praze.
- **29. mezinárodní filmový festival Febiofest** – v programové sekci nazvané Ukrajina: střed Evropy bylo uvedeno devět filmů, vedle klasiků též díla mladých ukrajinských filmařů a filmařek, jejichž tvorba je silně ovlivněna současnou situací v jejich vlasti.
- **Cinefest** – přehlídka (nejen) německého filmového dědictví, kterou NFA každoročně pořádá ve spolupráci s hamburským badatelským centrem CineGraph; téma letošní přehlídky: Na západ od východu; Nizozemsko, Nizozemci; Werner Nekes wiederSEHEN.
- **Semaine de la critique** – oficiální výběr z každoroční přehlídky krátkometrážních filmů v Cannes.
- **KVIFF Classics** – v návaznosti na tradici uvádění digitálně restaurovaných filmů a filmových retrospektiv na karlovarském festivalu se jeho pořadatelé rozhodli filmovým legendám věnovat samostatnou přehlídku jejíž program byl ve znamení filmů Jeana-Luca Godarda.
- **Film před sto lety** - pravidelný cyklus, jenž představuje projekce s živými hudebními doprovody (Irena a Vojtěch Havlovi, Michal Worek, Karel Loula, Zdeňka Košnarová, Vojtěch Procházka a další), vedle klasických děl němé éry jsou promítány i zcela unikátní snímky ze sbírek NFA, názvy tematických projekcí napovídají jejich zaměření: Dvakrát Lon Chaney, Hollywood očima Hollywoodu, L. N. Tolstoj / R. L.

Stevenson, 1920 – 1921: zenit filmového expresionismu, Emil Jannings - světovládc s r. o., Asta Nielsenová.

- **Retrospektivy českých a slovenských tvůrců** – Eduard Grečner, Jiří Menzel, František Vlácil, Karel Kachyňa, Jaromil Jireš, Věra Chytilová, Jan Němec, Juraj Herz a další.
- **Retrospektivy zahraničních režisérů a režisérek** – Sergej Solovjov, Nenad Dizdarević, Stanley Kramer, Peter Bogdanovich, Francis Ford Coppola, Volker Schlöndorff, John Ford, Livia Gyarmathyová, Jódži Jamada, Wolfgang Petersen, Alain Tanner, Agnès Vardová a další.
- **Projekce nových filmů mladých českých tvůrců a tvůrkyň** – většinou spojené s diskusemi (např.: Viera Čákanyová, Miroslav Bambušek, Jan Foukal, Barbora Sliepková, Václav Kadrnka, Lea Petříková, Petr Václav, Vojtěch Mašek, Adam Sedlák, Tomáš Bojar, Ondřej Vavrečka, Martin Ježek a další).
- **Ještě jste nic neviděli / Alain Resnais a Tarkovskij 90** - rozsáhlé retrospektivy významných světových režisérů.
- **Pevnost Antonioni** – retrospektiva Antonioniho filmů ve spolupráci s Velvyslanectvím USA v ČR.
- **Karel Vachek / Karel Slach** – půlroční cyklus společných filmů.
- **Pravidelné uvádění digitálně restaurovaných filmů** – řada z nich byla oceněna na mezinárodních filmových festivalech pro kvalitu jejich zpracování – *Černý Petr* (1963, režie Miloš Forman), *Lásky jedné plavovlásky* (1965, režie Miloš Forman), *Spalovač mrtvol* (1969, režie Juraj Herz), *Démanty noci* (1964, režie Jan Němec), *Daleká cesta* (1948, režie Alfréd Radok), *O slavnosti a hostech* (1966, režie Jan Němec), *Kočár do Vídně* (1966, režie Karel Kachyňa), *Až přijde kocour* (1963, režie Vojtěch Jasný), *Kouř* (1990, režie Tomáš Vorel), *Světáci* (1969, režie Zdeněk Podskalský), *Hotel Modrá hvězda* (1941, režie Martin Frič), *Marketa Lazarová* (1966, režie František Vlácil), *Ucho* (1969, režie Karel Kachyňa), *Žert* (1969, režie Jaromil Jireš), *Kočár do Vídně* (1966, režie Karel Kachyňa), filmy Jana Kříženeckého.
- **Dubček 100: televizní projevy Alexandra Dubčeka z let 1968 a 1989 až 1992** – komentované pásmo filmových dokumentů: *Okupace, přátelská pomoc, devastace*. Sovětská armáda v Československu v letech 1968 až 1991 – komentované pásmo dokumentů; *(Bez) práce po sametu* – 90. léta pohledem dokumentárního filmu; programy ve spolupráci s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR, Nadačním fondem Film & Sociologie a archivem České televize.
- **Paralelní kino** – pravidelné projekce studentského a experimentálního filmu za účasti tvůrců a tvůrkyň: extenze pohyblivého obrazu, tematická přemostění, debaty a rozhovory; prezentace nových akvizic ve sbírce NFA, které se vymykají klasickým distribučním kino-formátům.
- **Film a klima** – pravidelný cyklus zaměřený na projekce filmů s hosty, kteří reflektují globální klimatické změny v co možná nejširším kontextu a z nečekaných perspektiv (též jako dopolední projekce pro školy).

- **Film-řeka** – cyklus zaměřený na projekce významných extrémně dlouhých filmových děl, která si nelze divácky vychutnat v jiném prostoru, než jakým je tradiční kino; projekce jsou doplněny kurátorskými úvody; uvedeny byly filmy těchto režisérů: Ilja Chržanovskij, Ilja Permyakov, Hu Bo, Miguel Gomes.
- **ARAS promítá** – pravidelný cyklus filmů za účasti tvůrců (např. Dan Wlodarczyk, Karel Smyczek, Jitka Němcová, Milan Šteindler), spolupráce s Asociací režisérů a scenáristů; diskuse nad filmovými debuty.
- **AČK kino** – pravidelný cyklus filmů za účasti tvůrců (např. Ivan Šlapeta, Jana Hojdová, Klaus Fuxjäger, Ivan Vít, Jan Malíř, Dušan Husár, Martin Štrba), spolupráce s Asociací českých kameramanů; diskuse s kameramany nad vybranými filmy.
- **Komentovaná pásma zpravodajských a dokumentárních filmů** – pravidelné projekce připomínající významné historické události nebo témata rezonující v české společnosti.
- **Světový den audiovizuálního dědictví** – při této příležitosti uveden program Expedice do Núbie – komentované pásmo dokumentárních filmů ve spolupráci s Egyptologickým ústavem Akademie věd ČR v.v.i.
- **Bohdan Heblík: Reflexe českého filmového plakátu** – výstava ve foyer kina Ponrepo.

VII. 2. NFA a šíření filmové kultury v zahraničí

Českou kinematografii propaguje NFA v zahraničí různými cestami. Již tradiční je uvádění restaurovaných filmů na předních zahraničních filmových festivalech, prezentace filmové tvorby na mezinárodních filmových přehlídkách včetně přehlídek mezinárodní archivní komunity a prodej práv zahraničním distributorům.

Pro digitálně restaurované a speciálně uvedené filmy připravuje NFA distribuční balíčky (plakáty, distribuční listy, trailery, vizuály pro sociální sítě apod.) i v anglické mutaci, aby bylo možné snímky v zahraničí nabízet. V roce 2022 byla takto promována řada digitálně restaurovaných filmů, které vzbudily zájem i u zahraničních festivalů. V lednu 2022 byl do programu Berlinale v prestižní sekci Berlinale Classics zařazen digitálně restaurovaný snímek **Skřiváci na niti** (režie Jiří Menzel, 1969). Na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes byl v sekci Cannes Classics uveden digitálně restaurovaný film **Sedmikrásky** (režie Věra Chytilová, 1966) a na Mezinárodní filmový festival v Benátkách bylo do prestižní sekce Classici vybráno digitálně restaurované **Ucho** (režie Karel Kachyňa, 1969).

Na rok 2022 přesunuly některé mezinárodní festivaly i část oficiálních projekcí filmů, které byly do katalogů zařazeny již v roce 2021, ale kvůli epidemii koronaviru se jejich projekce neuskutečnily. Například **Siréna** (režie Karel Steklý, 1947) se objevila v katalogu

Mezinárodního festivalu v Benátkách už v roce 2021, ale uvedena byla na oficiální projekci až v roce 2022.

NFA nechyběl ani na lyonském festivalu Lumière, v sekci Classics uvedl digitálně restaurovaný **Žert** (režie Jaromil Jireš, 1969). Na Tbilisi Archival Film Festivalu představil Matěj Strnad (vedoucí oddělení kurátorů NFA) kolekci digitalizovaných filmových materiálů Jana Kříženeckého.

NFA v roce 2022 přispěl také do každoroční prestižní události filmové archivní komunity Il Cinema Ritrovato v Bologni. V programové sekci Focus on restoration přiblížili s velkým úspěchem kurátorka NFA Tereza Frodlová a Jonáš Kucharský digitální restaurování filmu **Až přijde kocour** (režie Vojtěch Jasný, 1963).

Francouzská Nadace Jérôme Seydoux-Pathé nabídla v roce 2022 NFA takzvanou *carte blanche*. Jedná se o vzácnou příležitost sestavit pro pařížské publikum program podle vlastního výběru. Generální ředitel NFA Michal Bregant s Jeanne Pommeau (kurátorka a restaurátorka) zde představili soubor pečlivě vybraných filmových kopií i digitalizovaných skvostů z němé éry, které byly promítnuty za mimořádné pozornosti publika. Program připravil NFA ve spolupráci s Českým centrem v Paříži.

NFA se svými filmy také podílel na programu festivalu Vienna meets Prague. Projekci filmu **O slavnosti a hostech** (režie Jan Němec, 1966) uvedl Michal Bregant.

V roce 2022 uzavřel NFA smlouvu s německým nakladatelstvím Spector Books na světovou distribuci knihy z vydavatelství NFA **Diktátor času: (De)kontextualizace fenoménu Laterny magiky**, která v ČR získala již dvě ocenění.

VII. 3. Licencování československých a českých filmů

Domácí televizní stanice (Free TV) nadále zůstávají nejzásadnějšími nabyvateli licencí, které NFA poskytuje. V roce 2022 televize uvedly celkově 410 filmů (z toho 124 titulů, které spravuje přímo NFA), což je oproti předchozímu roku mírný nárůst. Zásadním zahraničním odběratelem filmů je Slovensko, kde bylo uvedeno celkem 67 filmů z repertoáru NFA i SFKMG. Z ostatních stojí za zmínku německy mluvící země (Německo, Rakousko, Švýcarsko), Francie, ale také Brazílie.

Úspěch zažila v roce 2022 i domácí kinodistribuce, kdy se na návštěvnosti pozitivně podepsalo ukončení protipandemických omezení. Do kin bylo uvedeno 10 filmů v obnovené premiéře. Celkem proběhlo 716 projekcí, které navštívilo 22 887 diváků. Průměrná návštěvnost jednoho představení byla 33 diváků. Divácky úspěšné byly především letní

měsíce. Nejúspěšnější byl film *At' žijí duchové*, následovaly tituly *Kouř*, *S čerty nejsou žerty* a *Atentát*. Film *At' žijí duchové* jsme vybavili ukrajinskými podtitulky, což zvýšilo jeho návštěvnost – celkem 51 projekcí a 2 751 návštěvníků.

V zahraničí se dočkaly obnovených světových premiér hned čtyři digitálně restaurované filmy na nejrenomovanějších mezinárodních festivalech. *Skřiváci na niti* (Berlinale), *Sedmikrásky* (Cannes) *Žert* (Karlovy Vary) a *Ucho* (Benátky). Další filmy NFA prezentoval na festivalech v Bologni, Lyonu, Seville, Tbilisi i v České republice (Ji.hlava, Letní filmová škola v Uherském Hradišti, PAF Olomouc).

Ostatní zahraniční projekce archivních filmů probíhaly ve filmových klubech, kinech a festivalech převážně v Evropě (Německo, Švýcarsko, Španělsko, Rumunsko, Polsko...), ale i v Singapuru či USA. V rámci spolupráce s členskými archivy FIAF poskytl NFA filmy mj. do Makedonie (retrospektiva Jiřího Menzela), Švýcarska, Slovinska, Číny a Austrálie.

VoD platformy doma i v zahraničí zaznamenaly stále rostoucí trend. Koncem roku vstoupila na trh platforma České kino se 176 filmy NFA. Pokračuje také spolupráce se stávajícími platformami, kde je zájem o filmy ze sbírky NFA stabilní, a to navzdory turbulentnímu vývoji daného odvětví. V nejbližších letech očekáváme nárůst zájmu i vstup nových platforem na trh. Výzvou zůstává diverzifikace obsahu a udržitelná cenová politika. Setrvalou popularitu si drží i YouTube kanál Česká filmová klasika.

Navzdory jazykovým omezením si filmy nacházejí odběratele a diváky v online prostředí i na mezinárodní úrovni. Mezi významné řadíme uvedení filmů *Kočár do Vídně* (ARTE.TV), *Až přijde kocour* (MUBI) a dalších titulů na platformách v Brazílii, Francii, Německu a Švédsku. Veškeré aktivity NFA a různé formy zpřístupňování českého filmového dědictví probíhají v úzké spolupráci s PR oddělením archivu a jsou podpořeny propagačními a marketingovými aktivitami, které probíhají prostřednictvím tištěných i online médií.

VII. 4. Spolupráce NFA na výstavách

V roce 2022 přispěl NFA svými materiály a rešeršemi k celé řadě významných výstav a expozic, např. k výstavě *Martin Frič* v rámci Letní filmové školy v Uherském Hradišti (foyer kina Hvězda, 29. 7. - 30. 8.2022), výstavě *Století martyru* realizované Muzeem paměti XX. století v klášteře kostela Panny Marie Sněžné (23. 9. - 22. 10. 2022), výstavě *Pražská Pallas a Moravská Hellas 1902: August Rodin v Praze a na Moravě* uskutečněné Galeríí hlavního města Prahy (22. 10. 2022 – 23. 1. 2023). Celou řadu filmových titulů z oblasti meziválečné avantgardy NFA poskytl Muzeu umění Olomouc pro výstavu *Šikmý úhel. Holandská a československá avantgarda* (24. 11. 2022 – 19. 2. 2023), stejně jako pro výstavu *Kinetismus*.

100 let elektřiny v umění v nově otevřené Kunsthalle Praha (22. 2. – 29. 8. 2022). Mezi nejvýznamnější zahraniční projekty lze řadit výstavu *Sisters and Brothers* realizovanou v Kunsthalle v Tübingenu (19. 11. 2022 – 16. 3. 2023), pro niž NFA poskytl ukázky z filmu *Sedmikrásky*. Divácky nejúspěšnější pak – vedle pražské Kunsthalle – byla expozice *Libuše Šafránková* v prostorách Strahovského kláštera (29. 11. 2022 – 1. 1. 2023), kterou i za využití sbírky NFA připravila Česká televize.

Na sklonku roku 2022 byla rovněž spuštěna on-line výstava *Rámování rekonstrukce*, která se věnuje obnově Evropy bezprostředně po skončení 2. světové války a ukazuje, jak se první poválečné desetiletí vepsalo do naší vizuální paměti. Výstava je přístupná online v šesti jazycích včetně češtiny a zdarma nabízí multimediální vzdělávací materiály pro studenty a učitele dějepisu. Na výstavě NFA spolupracoval jako archivní partner a zdroj většiny českých audiovizuálních materiálů.

V roce 2022 se NFA podílel i na následujících výstavách:

- *Výstava k otevření Institutu Paměti národa Pardubice*. 1. 2. 2022 – 31. 1. 2023
- *Světy české animace*. Holešovická tržnice v Praze, 2. 2. – 3. 7. 2022
- *100 let kina v Kuřimi*. Společenské a kulturní centrum Kuřim, 21. 3. – 21. 4. 2022
- *Modrý a silný. Příběh značky Alpa a Lea Heilbrunna*. Galerie G18 ve Zlíně, 23. 3. – 28. 4. 2022
- *Přivedli svět domů. Binkovi a Josef Gočár*. Východočeské muzeum Pardubice, 26. 4. – 31. 8. 2022
- *Po stopách rozprávok*. Slovensko, Múzeum Bojnice, 1. 5. – 30. 11. 2022
- *Experimentátor Karel Gottstein*. Muzeum města Ústí nad Labem, 15. 5. – 30. 12. 2022
- *Žalář národů*. Muzeum města Brna, 20. 5. 2022 – 19. 5. 2023
- *Baťa: boty všem!* Muzeum hlavního města Prahy – zámek Ctěnice, 27. 5. – 2. 10. 2022
- *Nikdy se nevzdáme!* Národní muzeum v Praze, 27. 5. – 31. 12. 2022
- *Summer of Love 55*. Rakousko, Vídeň, Christine König Galerie, 9. 6. – 31. 7. 2022
- *Aviatika v české vizuální kultuře*. Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, 9. 6. – 16. 10. 2022
- *Hvězdné nebe. Sochorovi – František Kysela*. Galerie Středočeského kraje, 9. 7. – 9. 10. 2022

- *Výstava k česko-jugoslávským vztahům v době předsednictví ČR při EU.* Srbsko, Bělehrad, 10. 8. – 31. 10. 2022
- *Takoví jsme byli 2.* Galerie 61 – Kulturní zóna Zlín, 16. 9. – 16. 10. 2022
- *Playing with History.* Rakousko, Salzburg Museum, 30. 9. 2022 – 12. 2. 2023
- *Karel Pavlík – rodák z Hradových Střimelic.* Zvonička v Hradových Střimelicích, 28. 10. 2022 – 28. 1. 2023
- *Zneužitá muzea.* Národní muzeum v Praze, 3. 11. 2022 – 31.3.2023
- *Řeč plakátu.* Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 23. 11. 2022 – 30. 4. 2023
- *Ivan Meštrovič (1883-1962). Sochař a světoobčan.* Galerie hlavního města Prahy – Městská knihovna, 24. 11. 2022 – 23. 2. 2023
- *Atelier Bauhaus, Wien. Friedl Dicker und Franz Singer.* Rakousko, Wien Museum, 24. 11. 2022 – 26. 3. 2023

Rok 2022 rovněž přinesl otevření nové střednědobé expozice Národní galerie v Praze s názvem *1956–1989: Architektura všem*. Na této expozici spolupracovala celá řada expertů a expertek NFA více než dva roky. Úzká spolupráce s hlavní kurátorkou spočívala v detailních rešerších, několika studijních projekcích a dalších konzultacích, digitalizaci i spolupráci na prezentaci a kontextualizaci vybraných filmových ukázek. Ty svým charakterem překračují standardní rámec “filmů o architektuře” a nabízejí komplexní pohled na architekturu druhé poloviny 20. století prostřednictvím celého spektra filmových žánrů – od multimediálních instalací přes dokumentární a zpravodajské filmy až po filmy hrané i amatérské. Výběr rovněž reflektuje koncepci expozice, jež zahrnuje i související témata jako jsou životní styl nebo věda a technologie.

NFA rovněž poskytl materiály pro dlouhodobé expozice Muzea města Ústí nad Labem, Virtuální síně slávy slovenského hokeje, Slovenského olympijského a športového múzea v Bratislave, Všenorského muzea Mariny Cvětajevové, železničního depozitáře Národního technického muzea v Chomutově, Regionálního muzea v Kopřivnici, Muzea bižuterie a skla v Jablonci nad Nisou, Městské části Prahy 3, Státního zámku Červené poříčí, Muzea Těšínska, Státního hradu Švihova a pro stálé expozice Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, Muzea pašijových her v Hořicích na Šumavě, Národního kulturního památníku Ploština, Prachatického muzea, Muzea Avion v Brně a pro stálou expozici díla Františka Bílka v Galerii hlavního města Prahy.

VIII. Online aktivity NFA

V online prostoru NFA i v roce 2022 provozoval kanál [Česká filmová klasika](#) na YouTube, kde zpřístupnil další filmy ze své sbírky. Tento projekt se ukázal jako mimořádně úspěšný a u publika oblíbený.

NFA se v tomto roce opět zapojil do projektu Asociace evropských filmových archivů [A Season of Classic Film](#), který má za cíl přiblížit zejména mladému publiku klasické snímky a péči o filmové dědictví. Tentokrát s němým filmem **Pražský kat** (Rudolf Měšťák, 1927). Film byl fotochemicky zrestaurován a slavnostně uveden s živým hudebním doprovodem Vlastislava Matouška v kině Ponrepo, projekce byla rovněž streamována přes portál Filmový přehled. Do projektu A Season of Classic Film se zapojilo dalších dvacet jedna filmových paměťových institucí z celé Evropy.

NFA je aktivní na několika sociálních sítích, které reflektují dění související s NFA i obory jeho činnosti. Obsah je připraven podle publika, které se na daných platformách nachází. Každoročně dochází ke zvyšování počtu fanoušků a rozšiřování komunity na jednotlivých profilech, a také k nárůstu návštěvnosti těchto stránek. Platforma Facebook je nejvhodnějším nástrojem pro propagaci událostí, na Instagramu se NFA zaměřuje spíše na sdílení vizuálně zajímavých informací a na LinkedIn na propagaci personálních a profesních témat a budování employer brandingu. YouTube využívá NFA pro informování o své činnosti a jako nástroj pro zpřístupňování českého filmového dědictví (již zmíněná [Česká filmová klasika](#)).

NFA aktuálně spravuje tyto sociální sítě:

Facebook: [Národní filmový archiv](#), [Ponrepo](#), [Ponrepo dětem](#), [Filmový přehled](#), [Illuminace](#), [Laterna magika](#), [Kreativní Evropa](#)

Instagram: [Národní filmový archiv](#), [Ponrepo](#), [Kreativní Evropa](#)

LinkedIn: [Národní filmový archiv](#)

Twitter: [Filmový přehled](#)

YouTube: [Národní filmový archiv](#), [Česká filmová klasika](#)

NFA s veřejností komunikuje skrze tyto webové stránky: [nfa.cz](#), [filmovyprehled.cz](#), [zpetvkinech.cz](#), [arl.nfa.cz](#), [library.nfa.cz](#), [sifry.nfa.cz](#), [laterna-research.cz](#), [mediadeskcz.eu](#), [iluminace.cz](#).

V roce 2022 probíhaly finální **práce na novém webu NFA**, který bude spuštěn v prvním čtvrtletí roku 2023.

Portál [Filmový přehled](#) tvoří několik částí – databáze české kinematografie (filmy, osobnosti, instituce), magazín Revue Filmového přehledu a dvě přehledové sekce – Film v

kině a Film online – shrnující informace o uvádění filmů ze sbírky NFA v kinech a online, a také sekce Kontexty, která představuje české a československé filmy v širších souvislostech propojením textů, videí a obrazových materiálů. Úvodní článek zde seznamuje s okolnostmi vzniku a uvádění filmu. Na dobové ohlasy odkazuje výběr z recenzí, uložených dnes v Knihovně NFA. Produkční a distribuční strategie filmových společností odrážejí reklamní materiály, uchované v oddělení písemných archiválií. Textové a obrazové části doplňují video ukázky a rozhovory. Rubrika Kontexty byla v roce 2022 rozvíjena i v rámci popularizace výzkumných projektů. Na podzim byla vydána online kritická edice kolekce zpravodajských filmů [Heydrichiáda](#), online prostor NFA dále využil i k rozšíření edice [filmů Jana Kříděneckého](#) vydaného dříve na Blu-rayi.

V průběhu roku 2022 byla databáze české kinematografie doplněna především údaji o nových českých filmech v kinodistribuci a vybraných filmových osobnostech (profily tvůrců). V rubrice Revue byly publikovány články o české filmové kultuře a aktivitách NFA. Obsah Revue byl rozvržen do několika stálých rubrik: Filmy, Profily, Fokus, Události, Rozhovory, Ad fontes, Blog a Video. Portál [filmovyprehled.cz](#) postupně rozšiřuje i podíl anglicky psaných textů.

V průběhu roku 2022 byly v Revue zveřejněny 84 původní příspěvky psané redaktory a rozšiřujícím se okruhem externích autorů a autorek. Součástí portálu je i pravidelně doplňované kalendárium událostí. **Za rok 2022 navštívilo Filmový přehled okolo 600 tisíc uživatelů.**

IX. Výzkumné projekty a odborné aktivity NFA

IX. 1. Výzkumné projekty NFA

Od roku 2018 působí v NFA jako poradní orgán Vědecká rada, která se řídí samostatnou interní Směrnicí č. 30: podílí se na tvorbě koncepce, rozvoji a koordinaci výzkumu, vzniku koncepčních dokumentů, vyjadřuje se k výzkumným projektům NFA. V roce 2022 působila Vědecká rada ve složení: Zuzana Bauerová (NFA), Ladislav Cubr (NFA), Lucie Česálková (NFA), Petr Hasan (NFA), Pavla Janásková (NFA), Ivan Klimeš (NFA), Matěj Strnad (NFA), Linda Šplíchalová (NFA), Katarína Skálová (NFA), Kateřina Svatoňová (FFUK), Miroslav Vaněk (ÚSD AV ČR), Jan Klípa (ÚDU AV ČR). Na jednání v roce 2022 rada diskutovala o plánovaných i probíhajících výzkumných projektech NFA, přechodu časopisu *Illuminace* na

režim Open Access a hodnocení vědy dle metodiky 17+ (specifika Humanities and Arts a přístup Rady pro výzkum, vývoj a inovace).

Hlavní výzkumné projekty řešené v NFA v roce 2022:

LINDAT/CLARIAH-CZ

- identifikační kód projektu: LM2018101
- grantový projekt realizovaný rámci programu OP VaVpl Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, financovaného ze zdrojů Evropských strukturálních a investičních fondů
- cíle projektu:
 - posílit a rozšířit výzkum obohacený o digitální zdroje a nástroje
 - podpořit výuku digitálních humanitních věd napříč tradičními humanitními obory
- provozovatelem centrálního repozitáře LINDAT je hlavní řešitel projektu – Ústav formální a aplikované lingvistiky Matematicko – fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze
- partnerské konsorcium tvoří 11 institucí: Univerzita Karlova v Praze, Národní knihovna ČR, Knihovna Akademie věd ČR, Moravská zemská knihovna v Brně, Masarykova univerzita v Brně, Západočeská univerzita v Plzni, Filosofický ústav Akademie věd ČR, Historický ústav Akademie věd ČR, Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR, Národní galerie v Praze, Národní filmový archiv
- NFA poskytne části svých digitalizovaných sbírek a svou infrastrukturu pro digitalizaci filmů, sbírky o filmové historii a dalších tématech související s filmem
- v roce 2022 v NFA dodal do [repozitáře LINDAT](#) poslední sadu kolekcí digitalizovaných dobových zpravodajských filmů, které se vztahovaly významným výročím: kolekce [Vznik Československa](#) obsahuje autentické záznamy revolučního nadšení v pražských ulicích na podzim roku 1918 a následné oslavy výročí za první republiky; kolekce [Heydrichiáda](#) provází diváka érou působení Reinharda Heydricha v Protektorátu Čechy a Morava, okolnostmi jeho likvidace a následným obdobím represí ze strany německých okupantů; k této kolekci vydal NFA stejnojmennou multimediální online edici v rubrice [Kontexty](#) na portálu Filmový přehled, která obsahuje přehledový text, videa, mapu a časovou osu událostí a ukázky z dobového tisku, a také popularizační článek [Týdeník Aktualita a heydrichiáda](#)
- na konci roku 2022 končí i první etapa projektu, nicméně je naplánované pokračování v podobném rozsahu, do něhož bude opět zapojen i NFA; rozpočet je předjednán, smlouva bude podepsána na začátku roku 2023.

Visual Culture of Trauma, Obliteration and Reconstruction in Post World War II Europe (VICTOR-E)

- mezinárodní projekt spadající do grantového rámce HERA (Public Spaces: Culture and Integration in Europe) byl realizován ve spolupráci akademických pracovišť a filmových archivů v Německu, Itálii, České republice a Francii, NFA jako poskytovatel obsahu
- projekt analyzoval, jakým způsobem dokumentární film a obecně vizuální kultura v letech 1944 až 1956 pomáhaly utvářet poválečnou evropskou identitu
- cíle projektu:
 - standardní akademické publikační výstupy, konference a workshopy
 - mnohojazyčná virtuální galerie – dokumentární filmy reflektující poválečnou obnovu Evropy budou představeny nejen v širším politickém a sociálním kontextu, ale také prostřednictvím rozhovorů s pamětníky
 - tvorba edukačních materiálů pro školy
- v roce 2022 byl projekt ukončen – byla publikována online výstava [Rámování rekonstrukce](#) - výstava je dostupná v pěti jazycích včetně češtiny, zahrnuje ukázky z filmů všech partnerských archivů včetně NFA, ukázky jsou zpracovány i v materiálech pro učitele
- NFA v roce 2022 zprostředkoval všechny materiály včetně metadat a vyřídil potřebné licence s agenturou DILIA
- v kině Ponrepo se uskutečnilo dne 14. 10. 2022 mezinárodní sympozium Turning History Online, zaměřené na možnosti a limity online vystavování.

Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie: dokumentace archivace a zpřístupnění

- identifikační kód projektu: DG20P02OVV025
- projekt řešený v rámci programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI II)
- období řešení: 2020–2022
- cílem projektu bylo vytvoření dlouhodobě udržitelné strategie pro prezervaci a zpřístupnění audiovizuálních děl mimo kontext kinematografie prostřednictvím digitalizace a digitálního uchování děl, která původně vznikla v širokém spektru analogových i digitálních, profesionálních i amatérských obrazových formátů, jež je v současnosti obtížné technicky reprodukovat
- výsledkem projektu je vytvoření infrastruktury, metodických postupů a digitálních standardů pro dlouhodobé uchovávání výše uvedených digitalizovaných uměleckých děl v nejvyšší kvalitě, a jejich zpřístupnění včetně využití on-line nástrojů

- v závěrečném roce projektu (2022) byla dokončena certifikovaná [Metodika dokumentace, archivace a zpřístupnění uměleckých děl s audiovizuálním obsahem nekinematografické povahy](#) (Michal Klodner a kol.); dále byly dokončeny publikační výstupy v podobě kolektivní monografie *Mapování pohyblivého obrazu. Média, aktéři a místa v českém prostředí* (Sylva Poláková – Martin Mazanec, eds.) a odborná studie *Dobroslav Zborník. Dokumentarista mezi neoficiálními výtvarnými umělci v 70. a 80. letech* (Sylva Poláková) určená k publikaci v revui *Illuminace* (do č. 3/2022)
- tým pokračoval v akvizicích nad rámec 100 uměleckých děl, která nyní tvoří specializovanou veřejnou databázi Videoarchiv – pro veřejnost jsou zde přístupné metadatové údaje a dle typu licenčního ujednání také náhledy, nebo kompletní díla k přehrání. Databáze představuje základní rozhraní pro výzkum a rešerše a je současně pomocným nástrojem pro distribuci – obsahuje informace o držitelích licencí a o typu podlicence, kterou disponuje NFA. V roce 2022 byly vytvořeny kurátorské výběry, které byly uvedeny na filmových festivalech a přehlídkách (např. Brněnská 16, MFDF Jihlava) či v archivním kině Ponrepo
- členové týmu se v průběhu roku 2022 zúčastnili několika odborných konferencí (např. New Media Museums Colloquium: Collecting and Preserving Media Arts)
- výstupy projektu, které byly průběžně konzultovány s oborovou komunitou zahrnující zejména muzea a galerie, byly představeny na otevřeném workshopu 12. 12. 2022 v kině Ponrepo s předpokladem jejich praktického uplatnění.

Videoarchiv Radka Pilaře

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, hlavním řešitelem projektu je Martin Blažíček
- cílem projektu je samostatné odborné a kritické zpracování rozsáhlého videoarchivu Radka Pilaře (1931–1993), významného českého animátora, výtvarníka a jednoho z prvních tvůrců českého videoartu
- jádro projektu tvoří identifikace jednotlivých děl, rozpoznání a určení jejich duplikátů nebo alternativních verzí a publikování odborné studie
- výsledkem projektu budou prezervované digitalizáty vybraných částí archivu a další prezentační výstupy pro veřejnost
- v roce 2022 byl projekt uzavřen, byla dokončena identifikace děl, rozpoznání a určení jejich duplikátů nebo alternativních verzí včetně digitalizace a popisu digitalizátů; zároveň byla odevzdána odborná studie *Radek Pilař a oficiální český videoart*, která bude publikována v roce 2023 v *Sešitu pro umění, teorii a příbuzné zóny*
- projekt byl samostatně prezentován např. na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě.

Historie českého filmu pro děti 1945–1992

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, řešitelem projektu je Lukáš Skupa
- cílem výzkumného projektu je – při využití rozmanitých typů pramenů – zpracovat historii českého filmu pro děti od roku 1945, kdy byly položeny základy pro soustavnější rozvoj žánru, do roku 1992, kdy končí státní filmový monopol; v českém prostředí jde zároveň o první novodobý žánrový výzkum v plánovaném pojetí a rozsahu
- výzkum je zaměřen na komplexní zmapování žánru, kterému se kromě několika dílčích studií nebo popularizačních publikací nedostalo dosud seriózní reflexe; a to i přesto, že byl ve své době stěžejním prvkem české filmové tvorby a dlouhodobě patřil k nejúspěšnějším položkám reprezentujícím českou kinematografii v zahraničí
- výsledkem základního výzkumu je odborná studie *Která bude ta pravá? Počátky žánru pohádky v českém animovaném filmu po roce 1948*. Illuminace 32, 2020, č. 4, s. 9–26. ISSN 0862-397X
- finálním výstupem projektu bude rukopis odborné publikace věnované historii českého filmu pro děti
- v roce 2022 probíhaly intenzivní práce na finální podobě rukopisu odborné publikace, který bude odevzdán Státnímu fondu kinematografie v dubnu 2023

Filmový formát 9,5 mm a rozvoj amatérského a rodinného filmování na území dnešní České republiky (1922-1960)

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, hlavním řešitelem projektu je Jiří Horníček
- cílem projektu je kritické zpracování historie českého amatérského a rodinného filmu, a to části, která je svázána s existencí filmového formátu 9,5 mm, od jehož zavedení do amatérské filmařské praxe francouzskou firmou Pathé uplynulo v roce 2022 100 let
- v prvních třech měsících realizace projektu bylo vypracováno organizační schéma pracovního postupu při technické kontrole filmové suroviny a při katalogizaci, tj. popisu obsahu a záznamu dalších charakteristik – exteriéry, osobnosti, klíčová slova atd.); dále byla projednána metoda digitalizace, výsledné formáty a způsob uložení digitálních prepisů.

Kina ve Východočeském kraji 1960–1990

- projekt je podpořen Státním fondem kinematografie, hlavní řešitelkou projektu je Marie Barešová
- cílem projektu je zmapovat organizaci a strukturu sítě kin v bývalém Východočeském kraji v letech 1960–1990, kdy byla místa promítání ve správě místních a městských

národních výborů a podléhala dohledu okresních národních výborů, správám kin a krajským filmovým podnikům

- jádro projektu tvoří historický výzkum velkého korpusu především archivních, částečně pak sekundárních zdrojů; písemné materiály budou systematicky zpracovány prostřednictvím historicko-srovnávací metody se zaměřením na analýzu organizace a struktury rozsáhlé soustavy míst promítání; důležitou součástí výzkumu bude také využití orálně-historických rozhovorů s bývalými zaměstnanci kin
- výsledkem projektu budou 2 publikované odborné stati a geodatabáze publikovaná do podoby webového mapového serveru s využitím platformy ArcGIS Online; webový mapový server bude doplněn o uživatelské rozhraní nabízející multikontextové vyhledávání a atributové selekce
- v prvních pěti měsících projektu proběhl výzkum a analýza obsahu archiválií z fondů Státního okresního archivu v Jičíně, Státního okresního archivu v Trutnově a NFA, dále byly pořízeny pamětnické rozhovory s narátory.

IX. 2. Ediční činnost NFA

Ediční činnost je součástí odborné agendy oddělení podpory výzkumu. Jako poradní orgán zřizuje NFA svou Ediční radu, jejíž složení v roce 2022 bylo: Jiří Anger, Helena Černohorská, Lucie Česálková, Jolana Danková, Dagmar Dobiášová, Jan Heller (Nakladatelství Akademie múzických umění v Praze), Ivan Klimeš, Jan Křipač, Jana Lohrová, Juraj Machálek, Pavel Skopal (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně), Matěj Strnad, Linda Šplíchalová.

Vydané publikace a filmy:

Pinthus, Kurt: ***Kinobuch 1913***. Praha: Národní filmový archiv 2022, 200 s. ISBN 978-80-7004-195-6. Sbírka filmových libret z doby před první světovou válkou od patnácti mladých autorů spjatých s literárním expresionismem a pocházejících ze středoevropských kulturních center včetně Prahy. Jedinečné svědectví o reflexi umělecké identity filmového média v rané éře kinematografie.

Gmiterková, Šárka: ***ON***. Praha: Národní filmový archiv 2022, 431 s., ISBN 978-80-7004-198-7. Výpravná monografie se věnuje osobě Oldřicha Nového mezi kulturními průmysly a politickými režimy. Popisuje nejen období Nového kariérního vrcholu na přelomu 30. a 40. let, ale rovněž i jeho působení v zestátněné kinematografii po roce 1948, které je příběhem plným vyjednávání, kompromisů, zákulisních vlivů a „druhých šancí“.

Illuminace, časopis pro teorii, historii a estetiku filmu (vychází od roku 1989, od roku 1993 čtvrtletně). ISSN: 0862-397X

Illuminace 3/2021: Uživatelská kreativita v digitální době. Od produserismu k fanouškovské tvorbě. Praha: Národní filmový archiv 2022. ISSN: 0862-397X, 100 s.

Illuminace 4/2021. Praha: Národní filmový archiv 2022. ISSN: 0862-397X, 100 s.

Illuminace 1/2022: Migrating Archives of Reality. Programming, Curating and Appropriation of Non-Fiction Film. Praha: Národní filmový archiv 2022. ISSN: 0862-397X, 146 s.

Illuminace 2/2022: Digital Tools in Local Cinema History. Praha: Národní filmový archiv 2022. ISSN: 0862-397X, 148 s.

Ponrepo – programové brožury archivního kina NFA: tři dvoutměsíční čísla, šest měsíčních programů, specializovaná brožura k přehlídce Cinefest

[Revue Filmového přehledu](#). ISSN 2464-6229. Internetový časopis přinášející denně informace o české kinematografii.

[Heydrichiáda](#) – kritická edice kolekce zpravodajských filmů z let 1941–1942 (1943) zpřístupněná online na portálu Filmový přehled v rubrice Kontexty

[Filmy Jana Kříženeckého](#) – kritická edice dochovaných filmů Jana Kříženeckého (1868–1921) z let 1898–1911 zpřístupněná online na portálu Filmový přehled v rubrice Kontexty

IX. 3. Publikační a konferenční aktivity pracovníků a pracovníků NFA

Jiří Anger

- *Shaping the Unshapeable? Videographic Curation of Early Czech Cinema.* *Illuminace* 34, 2022, č. 1, s. 9–29. ISSN 0862-397X.
- *TV Dictionary: Can Eastern European Television Speak?* *Critical Studies in Television*, 4. 11. 2022, [cit. 1. 12. 2022], ISSN 17496020 (ve spolupráci s V. Hanákovou), publikováno [online](#)
- *Excavation as Estrangement: Videographic Practice at the Czech National Film Archive.* Příspěvek na mezinárodní konferenci "Society for Cinema and Media Studies Annual Conference", USA, Chicago, 31. 3. – 3. 4. 2022
- *Digital Kříženecký and the Autonomous Creativity of Archival Footage.* Příspěvek na mezinárodní konferenci "Experimental Film, Video Art, and the Borders of Cinema, Velká Británie, Londýn, Queen Mary University, 25. 5. –27. 5. 2022
- *Return of the Star Wipe: How to Excavate a Lost Gimmick?* Příspěvek na mezinárodní konferenci „Epistemic Media: Archive, Atlas, Network“, Rumunsko, Bukurešť, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică Ion Luca Caragiale, 22. 6. – 26. 6. 2022 (ve spolupráci s Veronikou Hanákovou)
- *The Curse of the Gimmick: Star Wipe.* Příspěvek na mezinárodní konferenci „Theory and Practice of the Video-Essay: An International Conference on Videographic

Criticism“, USA, Amherst, University of Massachusetts, 21. – 23. 9. 2022 (ve spolupráci s Veronikou Hanákovou)

Markéta Bártová

- Životní osudy Míly Doleželové a Jiřího Mareše. In: Filip, Aleš – Mizerová, Alena (eds.): *Míla Doleželová*. Brno: Masarykova univerzita 2022, s. 15–58, ISBN 978-80-280-0049-3

Zuzana Bauerová

- *Nové konzervování-restaurování nových médií (?)*. Muzeion, 2022, č. 4, s. 47-49. ISSN 2464-5710

Martin Blažíček:

- *Blížkost, intimita, a co na to diváci?* Artalk.cz, 3. 1. 2022 [cit. 1. 11. 2022], ISSN 1805–6989, publikováno [online](#)
- *Vojtěch Radakulan – eseje ve virtuálním prostoru*. Art & Antiques 21, 2022, č. 11, s. 66–67. ISSN 1213-83988

Tereza Frodlová

- *When the Cat Comes: restoring the widescreen and magnetic past of the Czech cinema*. Příspěvek na mezinárodním filmovém festivalu Il Cinema Ritrovato, Itálie, Bologna, 29. 6. 2022 (ve spolupráci s J. Kucharským)

Tomáš Hála

- Velká vlastenecká válka jako jedno z úhelných témat ruské a sovětské kinematografie. In: Kopal, Petr (ed): *Film a dějiny 8 – Válka*. Praha: Casablanca a Ústav pro studium totalitních režimů 2022, s. 24–73. ISBN 978-80-87292-52-5
- *Otec a syn na Bukovině*. Film a doba 68, 2022, č. 4, s. 10-13. ISSN 0015-1068

Petr Hasan

- Od Pax-filmu ke Svatému Václavu. Český katolický tábor a jeho vztah ke kinematografii ve dvacátých letech 20. století. In: Stříteský, Hynek (ed.): *Příspěvky k počátkům kinematografie v českých zemích*. Praha: Národní technické muzeum 2021 (fakticky vyšlo v roce 2022), s. 37-54. ISBN 978-80-7037-294-4

Terezie Hlaváčková

- Církev v českém hraném filmu v letech 1948–1953. In: Horsáková, Monika (ed.): *Média – Dějiny – Společnost: Obraz křesťanství v dějinách střední Evropy*. Opava:

Slezská univerzita 2021 (fakticky vyšlo v roce 2022), s. 20–37. ISBN 978-80-7510-493-9

- Hesla pro filmové archivnictví. In: Wanner, Michal (ed.): *Slovník současné archivní terminologie*. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra ČR 2022. ISBN 978-80-7616-118-4 (ve spolupráci s M. Strnadem)
- *Ženy nosí v nákupní brašně klíč k hradbám kapitalistického systému aneb Jak český nonfikční film první republiky přispěl do debaty o genderu*. Příspěvek na „12. sjezdu českých historiků“ v rámci panelu „Genderové světy v českém 20. století“, Ústí nad Labem, 20. - 22. 9. 2022 (ve spolupráci s A. Šlingerovou)
- *Karel Baxa na filmovém plátně*. Příspěvek na konferenci „Fenomén primátor. Osobnosti v čele měst v 19. a 20. století“, Archiv hlavního města Prahy, 4. - 5. 10. 2022.

Jiří Horníček

- Rodinné filmy – amatérské a profesionální v Československu dvacátých let. Od filmového materiálu k technologii výroby se zvláštním zaměřením na formát 9,5 mm. In: Stříteský, Hynek (ed.): *Příspěvky k počátkům kinematografie v českých zemích*. Praha: Národní technické muzeum 2021 (fakticky vyšlo v roce 2022), s. 55-65. ISBN 978-80-7037-294-4
- *Family Film in the Interface of Two Formats - 35 mm and 9.5 mm*. Příspěvek na mezinárodní konferenci „9.5mm: And Cinema Is Everywhere“, Švýcarsko, Lichtspiel/Kinemathek Bern, 17. - 19. 11. 2022

Pavla Janásková

- Český filmový průmysl na stránkách dobových periodik první třetiny 20. století a na library.nfa.cz v 21. století. In: Stříteský, Hynek (ed.): *Příspěvky k počátkům kinematografie v českých zemích*. Praha: Národní technické muzeum 2021 (fakticky vyšlo v roce 2022), s. 66-118. ISBN 978-80-7037-294-4
- Personal Testimony. In: Penne, Rutger (ed.): *FIAF's Periodicals Indexing Project: Celebrating the P.i.p.'s First 50 Years 1972-2022*. Brussels: FIAF 2022, s. 213. ISBN 978-090-697-3738

Milan Klepikov

- *Gregor & Gregor superstar*. Film a doba 68, 2022, č. 2, s. 46-47. ISSN 0015-1068
- *Z filmařekova karlovarského deníčku 2022*. Film a doba 68, 2022, č. 3, s. 16-19. ISSN 0015-1068

Ivan Klimeš

- V kině duše. Kurt Pinthus a druhové. In: Pinthus, Kurt (ed.): *Kinobuch 1913 aneb Spisovatelé píší pro film*. Praha: Národní filmový archiv 2022, s. 179–198. ISBN 978-80-7004-195-6

Michal Klodner

- Klodner, Michal (ed.) a kol.: *Metodika dokumentace, archivace a zpřístupnění uměleckých děl s audiovizuálním obsahem nekinematografické povahy*. Praha: Národní filmový archiv 2022, 123 s. Certifikovaná metodika vytvořená v rámci projektu „Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie: dokumentace, archivace a zpřístupnění (DG20P02OVV025)“, dostupné [zde](#)
- *Technicko – organizační směrnice provozu archivního systému pohyblivého obrazu*. Praha: Národní filmový archiv 2022, 19 s. Směrnice nelegislativní povahy vytvořená v rámci projektu „Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie: dokumentace, archivace a zpřístupnění (DG20P02OVV025)“, dostupné [zde](#)
- *NFA Video Archive: Collection Access and Sustainability Through Collaboration*. Příspěvek na mezinárodní konferenci „CEAD New Media Museums Colloquium: Collecting and Preserving Media Arts“, Olomouc, 24. - 25. 3. 2022 (ve spolupráci s M. Mansfieldovou a M. Strnadem)
- *Videoarchiv*. Příspěvek na konferenci „Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2022“, Praha, Národní archiv, 30. 11. – 1. 12. 2022 (ve spolupráci s M. Strnadem)

Jonáš Kucharský

- *Filmový zvuk v materiálových manifestacích: Na příkladu sbírky Národního filmového archivu, s přihlédnutím k dílu Zdeňka Lišky*. ProInflow 14, 2022, č.1–2, ISSN 1804-2406, publikováno [online](#)
- *When the Cat Comes: restoring the widescreen and magnetic past of the Czech cinema*. Příspěvek na mezinárodním filmovém festivalu Il Cinema Ritrovato, Itálie, Bologna, 29. 6. 2022 (ve spolupráci s T. Frodlovou)

Iwona Łyko

- *Národnostní menšiny a mediální reflexe jejich každodennosti v ČR a Polsku*. Konferenční příspěvek a účast v debatě na mezinárodní konferenci „MÉDIA – DĚJINY – SPOLEČNOST“ v bloku „Národnostní menšiny v polské kinematografii před rokem 1989“, Slezská univerzita v Opavě, 8. - 10. 11. 2022

Markéta Mansfieldová

- *NFA Video Archive: Collection Access and Sustainability Through Collaboration*. Příspěvek na mezinárodní konferenci „CEAD New Media Museums Colloquium: Collecting and Preserving Media Arts“, Olomouc, 24. - 25. 3. 2022 (ve spolupráci s M. Klodnerem a M. Strnadem)

Luboš Marek:

- Dozor nad filmovými projekcemi aneb četníci, policisté a úředníci v kinosálech (1918-1930). In: Stříteský, Hynek (ed.): *Příspěvky k počátkům kinematografie v českých zemích*. Praha: Národní technické muzeum 2021 (fakticky vyšlo v roce 2022), s. 37-54. ISBN 978-80-7037-294-4
- Umělecká interpretace krize aneb co všechno se nám dochovalo na filmových pásech. In: Hubený, David – Šepták, Miroslav – Voráček, Emil: *Paginae historiae 30/1 (2022): Od krize ke krizi. Československo a Evropa 1918–1922*. Praha: Národní archiv 2022, s. 366-378. ISSN 1211-9768

Michaela Mertová:

- *Pohádky a pohádkové motivy v animované tvorbě Jiřího Trnky*. Příspěvek na mezinárodní konferenci „Jiří Trnka International Symposium 2022“, Plzeň, 25. - 27. 10. 2022

Jeanne Pommeau

- *The Digital paradox: Digital tools as a mean for valorization of materiality - the example of Lumière's vintage prints*. Příspěvek na mezinárodní konferenci International Council of Museums (ICOM), Praha, 25. 8. 2022

Matěj Strnad

- Hesla pro filmové archivnictví. In: Wanner, Michal (ed.): *Slovník současné archivní terminologie*. Praha: Odbor archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra ČR 2022. ISBN 978-80-7616-118-4 (ve spolupráci s T. Hlaváčkovou)
- *NFA Video Archive: Collection Access and Sustainability Through Collaboration*. Příspěvek na mezinárodní konferenci „CEAD New Media Museums Colloquium: Collecting and Preserving Media Arts“, Olomouc, 24. - 25. 3. 2022 (ve spolupráci s M. Mansfieldovou a M. Klodnerem)
- *Been there. Done that?* Prezentace posteru na mezinárodní konferenci „EYE International Conference“, Nizozemí, Amsterdam, 29. – 31. 5. 2022
- *Videoarchiv*. Příspěvek na konferenci „Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2022, Praha, Národní archiv, 30. 11. – 1. 12. 2022 (ve spolupráci s M. Klodnerem)

Jonáš Svatoš

- *Popis poloprovozu vytváření a zpřístupnění digitálních archivních balíčků se zaměřením na umělecká díla s audiovizuálním obsahem nekinematografické povahy*. Směrnice nelegislativní povahy vytvořená v rámci projektu „Audiovizuální dílo mimo kontext kinematografie: dokumentace, archivace a zpřístupnění (DG20P02OVV025)“, Praha: Národní filmový archiv 2022, 24 s. Dostupné [zde](#)

Alena Šlengerová

- *Jak průmysl zaměstnal českou kinematografii. Příklad meziválečné filmografie koncernu Škoda.* Illuminace 33, 2021, č. 4, s. 51–68. ISSN 0862-397X.
- *Ženy nosí v nákupní brašně klíč k hradbám kapitalistického systému aneb Jak český nonfiktivní film první republiky přispěl do debaty o genderu.* Příspěvek na „12. sjezdu českých historiků“ v rámci panelu „Genderové světy v českém 20. století“, Ústí nad Labem, 20. - 22. 9. 2022 (ve spolupráci s T. Hlaváčkovou)

Martina Šťastná

- *Automaty a lidé aneb digitalizace administrativy v Národním filmovém archivu.* Příspěvek na konferenci „Archivy, knihovny a muzea v digitálním světě 2022“, Praha, Národní archiv, 30. 11. – 1. 12. 2022

Klára Trsková

- *The policy of proletarian internationalism in Mozambique and Czechoslovakia and its consequences for current archival practices in both countries.* Příspěvek na „EYE International conference“, Nizozemí, Amsterdam, 30. 5. 2022
- *A política do internacionalismo proletário no cinema moçambicano e na literatura escrita moçambicana.* Příspěvek na mezinárodní konferenci „XX. International Meeting of Romanists“, Univerzita Palackého v Olomouci, 25. 11. 2022
- *Národní filmový archiv's Transnational inventory.* Příspěvek na mezinárodní konferenci „EU Screen Translating media pasts“, Praha, 9. 12. 2022

Josef Vítovec

- *Ingesting, preservation and access of digital archival packages using Archivematica and AtoM.* Prezentace na mezinárodní konferenci „No Time To Wait 6“, Nizozemí, Den Haag, 28. 10. 2022

Miroslav Zvelebil

- *Teologická reflexe českého filmu 60. let.* Getsemany 33, 2022, č. 3, s. 65-70. ISSN 1210 485X
- *Písňové texty Ester Krumbachové ve světle Písma.* Getsemany 33, 2022, č. 6, s. 158-166. ISSN 1210 485X

IX. 4. Pedagogické aktivity pracovníků NFA

Jiří Anger

- *Jak (ne)překonat retrománii: Nostalgie jako paradox mediální teorie.* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).

- *Digitální historiografie: Videografický přístup k nonfikčnímu filmu* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, letní semestr akademického roku 2021/2022; ve spolupráci s Lucií Česálkovou).
- *Dějiny filmových teorií: Ideologie, Psychoanalýza, Feminismus* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Prolínáčka hvězdou: Videografický přístup ke star studies* (workshop pro Ústav filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně, 29. 4. – 6. 5. 2022).

Marie Barešová

- *Teorie a praxe animovaného film* (přednášková série, Liberec, festival Anifilm, 10.–15. 5. 2022).
- *Animace UMPRUM: S humorem si tykám* (lektorský úvod k pásmu animovaných filmů, Liberec, festival Anifilm, 13. 5. 2022; ve spolupráci s Michaelou Režovou).
- *Kina ve Východočeském kraji 1960–1990* (prezentace výzkumného projektu na Valné hromadě Asociace provozovatelů kin, Olomouc, 7. 6. 2022).
- *Ztracená generace FAMU* (jednorázová přednáška na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, 2. 8. 2022; ve spolupráci s J. Jendřejkem).
- *Ucho* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Brno, Kino Art, 14. 9. 2022).
- *Tři oříšky pro Popelku* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Brno, Kino Art, 16. 9. 2022).
- *Ucho* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Praha, archivní kino Ponrepo, 21. 9. 2022).
- *Československo-jugoslávské kontakty v kinematografii* (jednorázová přednáška pro studenty Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 23. 11. 2022).
- *Profesionálové #1: ANIMACE 70 – práce a oslava* (jednorázová přednáška na Přehlídce filmové animace a současného umění v Olomouci, 2. 12. 2022).

Markéta Bártová

- *Atentát* (Video-úvod k digitálně restaurovanému filmu *Atentát*, 1964, Jiří Sequens).
- *Transport z ráje* (lektorský úvod k projekci filmu, Terezín, Muzeum ghetta, 17. 10. 2022).
- *Týdeníky 1942* (lektorský komentář k filmovému pásmu, festival Nezlomní a obětovaní, Praha, Bio Oko, 8. 11. 2022).

Zuzana Bauerová:

- *Dokumentace konzervátorsko-restaurátorského procesu v NFA* (jednorázová přednáška pro studenty oboru konzervování papíru, Praha, Vyšší odborná škola grafická Hellichova, 5. 12. 2022).

Lucie Česálková

- *Film a paměť* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2021/2022).
- *Dějiny české a slovenské kinematografie B* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, letní semestr akademického roku 2021/2022).
- *Dokumentární film: žánry a druhy* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Filmově-historický výzkum: Praktikum* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Digitální historiografie: Videografický přístup k nonfikčnímu filmu* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, letní semestr akademického roku 2021/2022; ve spolupráci s Jiřím Angerem).
- *Mediální sítě, výzkum vizuální historie a jeho veřejná prezentace* (jednorázová přednáška pro Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd ČR, Praha, 22. 2. 2022).
- *Protnuté hranice – evropský dokumentární film 1945-1956* (jednorázová přednáška na Letní filmové škole v Uherském Hradišti, 1. 8. 2022).

Marek Danko

- *Obžalovaný* (video úvod k digitálně restaurovanému filmu *Obžalovaný*, 1963, režie Ján Kadár, Elmar Klos).

Kristýna Doležalová

- *Sedmikrásky* (video úvod k digitálně restaurovanému filmu *Sedmikrásky*, 1965, režie Věra Chytilová).

Tereza Frodlová

- *Dějiny kinematografické techniky* (přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, letní semestr akademického roku 2021/2022).

- *Prezervace a restaurování filmu* (přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Filmový materiál: vývoj, charakteristika, stárnutí a možnosti jeho prezervace* (přednášky pro studenty Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v rámci kurzu Dějiny a teorie materiálů, 6. 4. 2022 a 13. 4. 2022).
- *Znovuobjevené filmy Miloše Formana* (jednorázová přednáška pro Formanův /nejen/ filmový festival, Čáslav, 21. 5. 2022).
- *Špalíček* (lektorský úvod k digitálně restaurovanému filmu, 6th International Conference Colour in Film, Švýcarsko, Lichtspiel / Kinemathek Bern, 26. 9. 2022, online).
- *Proměny reprezentace archivních filmů s nástupem digitálních technologií* (jednorázová přednáška pro studenty Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze v rámci kurzu Aktuální mediální témata, 16. 11. 2022).
- *Dějiny, vývoj a vlastnosti filmového materiálu* (jednorázová přednáška pro studenty Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v rámci kurzu Dějiny a teorie materiálů, 14. 12. 2022).

Tomáš Hála

- *Dějiny sovětské kinematografie 50. a 60. let* (jednorázová přednáška pro studenty Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, 13. 4. 2022).
- *Barva granátového jablka* (lektorský úvod k filmu, Filmový festival Litoměřice, 27. 8. 2022).

Terezie Hlaváčková

- *Filmová kopie* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022, 15. – 16. 9. 2022).
- *Identifikace filmového materiálu* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022, 15. – 16. 9. 2022; ve spolupráci s P. Korábovou).
- *Poškození filmové kopie* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022, 15. – 16. 9. 2022; ve spolupráci s P. Korábovou).
- *Soundtrack of Prague: Velká Praha* (kurátorský výběr titulů pro videoesej Jaroslava Hrdličky, Praha, Centrum architektury a městského plánování, 29. 11. 2022; ve spolupráci s A. Šlangerovou).
- *Velká Praha* (lektorský úvod ke kurátorskému pásmu filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 7. 12. 2022; ve spolupráci s A. Šlangerovou).

Jiří Horníček

- *Historie a současnost péče Národního filmového archivu o amatérské a rodinné filmy* (jednorázová přednáška v rámci Dílny promítání úzkých formátů, Praha, archivní kino Ponrepo, 12. 11. 2022).

Pavla Janásková

- *Informační zdroje z oboru filmu* – informační lekce pro studenty Katedry divadelních a filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v Ponrepo, 15. 6. 2022).
- *Informační zdroje z oboru filmu* (informační lekce pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v Knihovně NFA a v Ponrepo, 8. 11. 2022).

Ivan Klimeš

- *Dějiny českého filmu A* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Dějiny světového filmu A* (jednosemestrální přednáška pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Filmový proseminář* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Bakalářský seminář* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Magisterský seminář* (seminář pro studenty Katedry filmových studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022/2023).
- *Čest a sláva Hynka Bočana* (jednorázová přednáška v Galerii Středočeského kraje v Kutné Hoře, 19. 11. 2022).

Petra Korábová

- *Identifikace filmového materiálu* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022, 15. – 16. 9. 2022; ve spolupráci s T. Hlaváčkovou).
- *Poškození filmové kopie* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022, 15. – 16. 9. 2022; ve spolupráci s T. Hlaváčkovou).

Jonáš Kucharský

- *Zdeněk Liška* (jednorázová přednáška v Národním muzeu v Praze – České muzeum hudby, 16. 3. 2022).

Markéta Mansfieldová

- *Paralelní kino – Ostentativní akce* (představení kurátorských výběrů audiovizuálních děl z projektu Videoarchiv, Praha, archivní kino Ponrepo, 13. 6. 2022).
- *Absence ve Videoarchivu 3: Národní identita a kolektivní paměť* (prezentace vybraných audiovizuálních děl z projektu Videoarchiv, Praha, archivní kino Ponrepo, 17. 10. 2022; ve spolupráci s Markétou Špiritovou a Sylvou Polákovou).

Michaela Mertová:

- *Pražská studia animovaného filmu 1945-1990* (série tří přednášek pro Ústavu filmu a audiovizuální kultury Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 14. 3., 21. 3., 28. 3. 2022).

Stanislav Novák

- *Filmová projekce* (seminář v rámci workshopu pro filmové promítače, Praha, archivní kino Ponrepo, 6. – 8. 4. 2022, 16. – 17. 6. 2022).

Sylva Poláková

- *Absence ve Videoarchivu 3: Národní identita a kolektivní paměť* (prezentace vybraných audiovizuálních děl z projektu Videoarchiv, Praha, archivní kino Ponrepo, 17. 10. 2022; ve spolupráci s Markétou Mansfieldovou a Markétou Špiritovou).

Jeanne Pommeau

- *Extase* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Francie, Rennes, Festival Travelling, 3. 2. 2022).
- *Ze soboty na neděli* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Francie, Rennes, Festival Travelling, 3. 2. 2022).
- *Les Films de Jan Kříženecký* (lektorský úvod k uvedení dochovaných původních filmových materiálů filmů Jana Kříženeckého, Francie, Rennes Festival Travelling, 4. 2. 2022).
- *Zigomar* (lektorský úvod k projekci digitálně restaurovaného filmu, Itálie, Bologna, Festival Il Cinema ritrovato, 28. 6. 2022).

Markéta Stilzová

- Presentace archivní péče o filmový materiál pro žáky Základní školy v Davli (ve spolupráci se Š. Stilzovou).

Šárka Stilzová

- Presentace archivní péče o filmový materiál pro žáky Základní školy v Davli (ve spolupráci se M. Stilzovou).

Matěj Strnad

- *Jan Kříženecký* (prezentace kolekce digitálně restaurovaných filmů na Tbilisi Archival Film Festival, Gruzie, Tbilisi, 7. 10. 2022).

Alena Šlengerová

- *Ten, kdo si mě koupí, nikdy neprohloupí!* (lektorský úvod ke kurátorskému pásmu filmových reklam, Praha, archivní kino Ponrepo, 20. 4. 2022; ve spolupráci s K. Trskovou).
- *Soundtrack of Prague: Velká Praha* (kurátorský výběr titulů pro videoesej Jaroslava Hrdličky, Praha, Centrum architektury a městského plánování, 29. 11. 2022; ve spolupráci s T. Hlaváčkovou).
- *Velká Praha* (lektorský úvod ke kurátorskému pásmu filmů, Praha, archivní kino Ponrepo, 7. 12. 2022; ve spolupráci s T. Hlaváčkovou).

Jan Trnka

- *Žert* (video úvod k digitálně restaurovanému filmu *Žert*, 1968, r. Jaromil Jireš).

Klára Trsková

- *Ten, kdo si mě koupí, nikdy neprohloupí!* (lektorský úvod ke kurátorskému pásmu filmových reklam, Praha, archivní kino Ponrepo, 20. 4. 2022; ve spolupráci s A. Šlengerovou).
- *Čarodějné kuchyně našich inženýrů* (lektorský úvod k filmovému pásmu, Academia Film Olomouc, 27. 4. 2022).
- *Kdesi ve hvězdných prostorách* (lektorský úvod k filmovému pásmu, Academia Film Olomouc, 28. 4. 2022).
- *A linguagem cinematográfica nas obras dos realizadores de cinema novo checo Věra Chytilová e Jaromil Jireš* (jednorázová přednáška, Mosambik, Maputo, Universidade Eduardo Mondlane, 18. 5. 2022).

- *Úvod do mosambické kinematografie: Počátky mosambického filmového průmyslu a vztahy s Československem* (jednorázová přednáška pro studenty Katedry iberoamerických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 6. 12. 2022).
- *Mosambická kinematografie a filmová syntax* (jednorázová přednáška pro studenty Katedry iberoamerických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, 15. 12. 2022).

Miroslav Zvelebil

- *Český duchovní film 60. let* (povinně-volitelný seminář na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, zimní semestr akademického roku 2022-2023).

X. Knihovna NFA

[Knihovna Národního filmového archivu](#) je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. V roce 2022 plnila Knihovna NFA následující činnosti: akvizice, zpracování fondu, analytický popis periodik a sborníků, rešeršní, bibliografická, informační a výpůjční činnost, organizace, správa a ochrana knihovního fondu, správa informačního systému knihovny a jeho obsahu a kooperace s dalšími institucemi. Desátým rokem působila Knihovná rada NFA jako poradní a iniciativní orgán vedoucí knihovny.

X. 1 Akviziční činnost

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení, kontaktů a nabídkové povinnosti. Nákup zahraničních publikací a předplatné odborných zahraničních filmových periodik byly sladěny s profilem fondu a vycházely z odborných potřeb - 48 % knihovních přírůstků bylo získáno darem z vydavatelské a obchodní činnosti NFA, z mimořádných akvizic a díky vstřícnosti odborné veřejnosti. Řada titulů byla získána výměnou publikací, zejména již tradičně s Institutem umění – Divadelním ústavem a Slovenským filmovým ústavem.

Kontinuita akvizic elektronických informačních zdrojů (EIZ) byla zajišťována v rámci platformy projektů Národní centrum pro elektronické informační zdroje – [CzechELib](#) a [VISK8-A](#) Informační zdroje. Byla uzavřena nová rámcová smlouva s Národní technickou knihovnou na období 2023 až 2027 se stejným portfoliem licencovaných zahraničních

databází v navazujícím projektu [NCIP VaVal PA1](#). V denní evidenci seriálů¹ bylo přijato 1 781 čísel periodik, včetně zajištění dobropisů a reklamací nedodaných čísel. Obsah Digitální knihovny NFA byl rozšířen o reformátované tituly šedé literatury z oboru filmu na vlastní náklady. Proběhla aktualizace záznamů odebíraných a digitalizovaných periodik pro Souborný katalog ČR – Seriály. Bylo vypracováno předplatné na zahraniční a české seriály na rok 2023.

X. 2 Knihovní fond a sbírky

Přírůstky (počet analogových knihovních jednotek²) v roce 2022

Fond knih a vázaných periodik	921
Sbírka scénářů	14
Sbírka mikrodokumentů	2
Celkem	937

Celkový stav fondu (analogové knihovní jednotky) k 31. 12. 2022

Fond knih a vázaných periodik	86 327
Sbírka scénářů	10 586
Sbírka separátů	14 631
Sbírka mikrodokumentů	2 807
Sbírka CD ROM/DVD	515
CD/DVD-nosiče	498
Sbírka popisků (drobný tisk)	17 922
Sbírka zahraničních výstřižků	585
Sbírka zahraniční festivalů	1 122
Celkem	134 993

Přírůstky digitálních objektů v roce 2022

Fulltexty	1 036
Obsahy	1 025
Obálky	2 373
Foto e-články	1 780
Celkem digitálních souborů	6 214

¹ Filmová periodika domácí a zahraniční provenience, české kulturní týdeníky a denní tisk

² Knihovní jednotka (k. j.) = každý samostatný svazek dokumentu, tj. každý výtisk nebo část vícesvazkového díla, konvolut, komplet celého ročníku, nosič speciálních druhů dokumentů

Celkový stav digitálních objektů v content serveru k 31. 12. 2022

Fulltexty	10 503
Obsahy	8 456
Obálky	14 948
Foto e-články	10 175
Celkem digitálních souborů	44 082

Stav Digitální knihovny NFA k 31. 12. 2022

Celkem počet stran	457 231
--------------------	----------------

X. 3 Zpracování fondu

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis³ dokumentů probíhaly souběžně se skenováním obálek a obsahů. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTHORITY, které jsou veřejně přístupné v online katalogu knihovny⁴, v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA. Spolu se zpracováním nových přírůstků fondu včetně jeho evidence⁵ a denní evidence periodik pokračovala rekatalogizace⁶ fondu knih a periodik (celkem je již zpracováno 91,2 %). Probíhala spolupráce s kurátorem sbírky scénářů na zpracování digital-born filmových scénářů z nabídkové povinnosti a výběru titulů z mimořádných akvizic.

Z pohledu filmu byla monitorována a analyticky zpracována tato periodika: A2 č. 1 až 25-26/2022, *Archivní časopis* č. 3/2021 až 3/2022, *Art + antiques* č. 1 až 12/2022, *Arte Acta* č. 5/2021 až č. 7/2022, *Cinema* č. 12/2021 až 12/2022, *Cinepur* 140/2022 až 143/2022, *Czech Film (online)* č. Fall/2021 až Fall/2022, *Dějiny a současnost* č. 9/2021 až č. 10/2022, *Divadelní noviny* č. 1 až 22/2022, *Divadelní revue*, *Film a doba* č. 4/2021 až 3/2022, *Iluminace* č. 2 /2021 až č. 1/2022, *Listy* č. 5/2021 až 1/2022, *Loutkář* č. 1/2021 až

³ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁴ Online katalog = veřejně dostupný katalog na internetu - <https://arl.nfa.cz> - určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb prostřednictvím čtenářského konta, např. adresné zasílání informací, vzdálený přístup k elektronickým informačním zdrojům, historie výpůjček uživatele a další funkcionality.

⁵ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovni jednotky a dalších služebních údajů.

⁶ Opětne zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy v databázi nahrazují původní záznamy v lístkovém katalogu, nevyhovující novým informačním potřebám a požadavkům na obsah záznamů, vyhledávání a služby knihovny.

č. 1/2022, *Synchron* č. 1/2021 až č. 1/2022, *Umění - Art* č. 2/2021 až č. 2/2022 a dále vybrané kolektivní monografie a sborníky. Pokračoval analytický popis filmových článků z denního tisku a kulturních týdeníků (*Respekt*, *Reflex*) dle předplatného se souběžným skenováním článků a jejich ukládáním do content serveru a retrospektivní zpracování článků titulů periodik *Revue Filmového přehledu* (online) a *25fps* (online).

Statistika databází a přírůstků záznamů knihovny v roce 2022

Databáze Knihovny	2022	Celkový stav k 31. 12. 2022
Katalog	5 783	242 814
Autority	2 172	107 579
Holdingy	2 193	118 894
Heslář	3	1 903
MDT	55	1 981

Databáze KATALOG	2022	Celkový stav k 31. 12.2022
Knižní fond	872	45 269
Souborné záznamy periodik	32	1 348
Svázané ročníky periodik	711	14 477
Jednotlivá čísla periodik	1 781	52 978
Sbírka scénářů	16	7 403
Sbírka separátů	0	14 659
Mikrodokumenty	1	277
CD-ROM a DVD	0	212
Soudobá dokumentace	1	4
Články a statě	2 369	106 187
Celkem	5 783	242 814

Databáze AUTORITY	2022	Celkový stav k 31. 12. 2022
Personálie	1 151	52 919
Filmy	730	40 126
Akce	113	6 496
Korporace	175	7 429
Geografická hesla	2	327
Formální deskriptory	1	275
Věcná témata	0	7
Celkem	2 172	107 579

X. 4 Výpůjční protokol a služby

Návštěvnost online služeb Knihovny NFA má vzrůstající tendenci. Výpůjční služby a fyzické návštěvy studovny oproti předešlému "covidovému" roku 2021 rovněž vzrostly, ale nedosahují hodnot minulých let. Byl zajištěn běžný provoz pro veřejnost (Út, Čt, 9-12 hod. a 13-17 hod.; Pá 9-12 hod.). Přeprava požadovaných dokumentů ke studiu z depozitáře byla zajištěna pravidelně jednou týdně. Reprografické služby byly poskytovány dle požadavků uživatelů. Online katalog knihovny a Digitální knihovna NFA byly k dispozici veřejnosti po celý rok, licencované informační zdroje registrovaným uživatelům vzdáleným přístupem prostřednictvím jejich čtenářského konta.

Statistika návštěvnosti knihovny a výpůjček v roce 2022

Registrovaní uživatelé		1 913
Nově registrovaní uživatelé		124
Návštěvníci celkem⁷		252 450
Fyzické návštěvy celkem		768
Návštěvníci online služeb celkem		251 682
Návštěvníci online služeb	Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru mimo knihovnu	39 294
	Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru mimo knihovnu	11 688
	Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru mimo knihovnu	200 700
Počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny*		2 100
Počet vstupů do elektronického výpůjčního protokolu z prostoru knihovny*		1 050
Počet vstupů do elektronických informačních zdrojů a databází z prostoru knihovny* ⁸		750
Počet návštěv webu knihovny		2 851
Výpůjčky	Celkem	3 120
	Výpůjčky absenční	489
	Výpůjčky prezenční	2 631
Online informační služby		305

⁷ Výpočet podle metodiky Ročního výkazu o knihovně za rok 2022 Kult (MK) 12-01

⁸ Kvalifikovaný odhad pro hodnoty z prostoru knihovny (intranet NFA) z důvodu změn IP adres v průběhu roku 2022

X. 5 Rešeršní, bibliografická a informační činnost

Pracovníci a pracovnice knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků uživatelů a k digitalizaci filmů *Svět patří nám*, *Morgiana*, *Řeka*, *Kristian*, *Vražda Ing. Čerta*, *Erotikon*, *Každý den odvahy*. Při své práci využívali vlastní informační zdroje NFA a licencované zahraniční zdroje: *Film Index International (FII)*, *American Film Institute Catalog (AFIC)*, *The FIAF International FilmArchive Database Plus* a databáze *EBSCO Film and Television Literature Index with Full Text (FTLI)* a *Academic Search Ultimate (ASU)* a *JSTOR III* a *Národní digitální knihovnu*.

V průběhu roku se pracovníci a pracovnice knihovny zúčastnili celé řady odborných seminářů, konferencí, workshopů, školení a dalších akcí. Rovněž zajistili informační lekce pro studenty filmové vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Univerzity Palackého v Olomouci a kolegy a kolegyně z NFA.

X. 6 Organizace, správa a ochrana fondu

Probíhala průběžná správa fondu v depozitáři, správa příručky ve studovně a skladu v Konviktu. Z důvodu nedostatku úložného prostoru pro sbírky proběhl pravidelný přesun fondu z pražského Konviktu do provizorních prostor depozitáře na Hradištku včetně změny lokací a dislokací v databázi. Byly zkompletovány ročníky periodik a další publikace za předchozí rok 2021 k vazbě⁹ (celkem 46 svazků). Proběhla další etapa plánované revize fondu v depozitáři na Hradištku spojená s retrospektivním zpracováním a evidencí holdingů do databází knihovny – celkem bylo zrevidováno 2 403 k. j.

X. 7 Informační systém knihovny a jeho správa

Proběhl upgrade knihovnického systému Advanced Rapid Library na verzi 4.5.270d s celou řadou nových funkcionalit. Pravidelně probíhala správa informačního systému knihovny a kontrola log souborů k naplánovaným úlohám ke kontrole dat.

⁹ Knihovní vazba – vazba knihy určené pro užívání ve veřejných knihovnách. Jejím účelem je zajistit maximální trvanlivost a funkčnost knihovní jednotky bez ohledu na výtvarnou kvalitu vazby. Nahrazuje původní nakladatelskou vazbu, opatřují se jí rovněž brožované knihy nebo ročníky časopisů a novin.

X. 8 Spolupráce, programy a projekty knihovny

Byl vypracován *Projekt Knihovny Národního filmového archivu na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích XVI.* (VISK7/2023).

V rámci programu [VISK8-A](#) – České elektronické informační zdroje v roce 2021-2022 a 2022-2023 pokračovala zpřístupnění databáze monitoringu médií [Anopress.cz](#) s archivem od roku 1996, zahraniční databáze [PressReader](#) a databáze právních informací [ASPI](#). Zároveň byla v rámci téhož programu podána žádost o následné prodloužení přístupu do zmíněných databází do konce března 2024.

Pro projekt Mezinárodní federace filmových archivů [Periodicals Indexing Project](#) (P.I.P) byl analyticky zpracován recenzovaný čtvrtletník *Illuminace* č. 2/2021, č. 3/2021, č. 4/2021 a č. 1/2022.

Pokračovala spolupráce v projektu [Artlib.eu - webový portál knihoven z oboru umění a architektury](#).

XI. Vzdělávání

V roce 2022 proběhla finalizace interního informačního systému wiki NFA, který začal sloužit i pro účely sebevzdělávání. Systém obsahuje mimo jiné odkazy na důležité dokumenty, návody, zprávy a záznamy ze školení a workshopů.

V roce 2022 začal NFA v rámci Google Workspace používat sdílené disky. Při této příležitosti proběhla na jaře online školení s externí lektorkou na témata: “Google chytře a naplno”, “Můj disk a Sdílené disky” a “Novinky v kalendáři Google”. Audiovizuální záznamy z těchto školení jsou rovněž přístupné na interní wiki NFA. V rámci interního zpravodaje NFA vychází od 1. července 2022 pravidelné IT okénko s názvem Automaty a lidé. Jednoduché mikropříběhy mají usnadnit práci s rozmanitými IT nástroji, upozornit na novinky nebo naučit kolegy a kolegyně novým užitečným dovednostem. Archiv příspěvků je rovněž uložen na interní wiki NFA.

V roce 2022 pokračovalo dobře zavedené vzdělávání vedoucích pracovníků a pracovníků formou interního koučinku včetně nově nabízených interních workshopů k tématům zpětné vazby a motivace. Všichni, kdo zastávají vedoucí pozice, absolvovali v září další interní workshopy, které je připravovaly na zavedení každoročních individuálních rozhovorů. V říjnu

proběhlo pravidelné setkání vedoucích pracovníků a pracovníků nad akčním plánem NFA pro rok 2023, jeho obsahem a metodikou.

V roce 2022 byly bohatě využívány nové interaktivní workshopy k tématům time managementu, asertivní komunikace, prezentačních dovedností a zvládání stresu. Proběhlo 11 workshopů na rozvoj tzv. měkkých dovedností. Započteme-li též workshopy na podporu manažerských dovedností, bylo proškoleny 58 osob, přičemž většina z nich se zúčastnila více než jednoho školení.

Podle rozpočtů a plánů oddělení vytvořených na rok 2022 probíhalo vzdělávání i v odborných dovednostech. Těm, kteří to v daném roce potřebovali pro svou práci, bylo uhrazeno jazykové vzdělávání.

Michal Bregant, generální ředitel NFA, v.r.

V Praze dne 22. února 2023